

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. PINTÉR SÁNDOR
BELÜGYMINISZTER

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11/2806-3/2012.
Érkezett:	2013 FEBR 15.
Példány:	1
Melléklet:	dt.
Kezelőiroda:	P

Dr. Szívós Mária asszony részére
Alkotmánybíró

Alkotmánybíróság

Iktatószám: BM/983/ 4 /2013.
Hivatkozási szám: II/2806-2/2012.

Budapest
Pf. 773.
1535

Tisztelt Alkotmánybíró Asszony!

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 27. § (2) bekezdése, valamint a 134. § (1) bekezdés „szabálysértési elzárás” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása tárgyában az Alapvető Jogok Biztosának indítványában, valamint az Alkotmánybíróság végzésében foglaltakkal kapcsolatban az alábbiak szerint tájékoztatom.

1. A közbiztonság javítása érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2010. augusztus 19-ei hatállyal módosította az akkor hatályos, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) elzárással összefüggő rendelkezéseit. A módosítás nyomán az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt a bíróság számára lehetővé vált a fiatalkorúakkal szemben elzárás büntetés kiszabása. A Módtv.-nyel bevezetett szabályozás legfőbb elemeit, szerkezetét és jogtechnikai megoldásait a Szabs. tv. lényegében fenntartotta.

A Módtv. megszüntette a fiatalkorúak vonatkozásában az elzárás büntetés kiszabásának tilalmát, ugyanakkor a Módtv. ezen túlmenően számos jogpolitikai vonatkozású célkitűzést is megvalósított, amelyek a közbiztonság általános helyzetének javítását célozták. E körben a szabálysértési joghoz kapcsolódóan kiemelendő a tulajdon elleni szabálysértések szankcionálásának szigorítása, az elzárással sújtható szabálysértések körébe történő beemelése.

A fiatalkorú elkövetőkkel szembeni szankcionálás a korábbi szabályozás alapján erősen korlátozott volt, lényegében tényleges joghátrány nélküliséget biztosított a 14-18. életév közötti fiatalkorúak számára. A Módtv. hatályba lépését megelőzően az Sztv. büntetésként az elzárást és a pénzbírságot, intézkedésként a járművezetéstől eltiltást, az elkobzást, a figyelmeztetést és a kitiltást tette lehetővé szabálysértés elkövetése miatt. E szankciók közül a járművezetéstől eltiltás, a kitiltás és az elkobzás kivételesen és csak meghatározott szabálysértések esetén kerülhetett alkalmazásra, míg az elzárást és a pénzbüntetést maga az Sztv. tilalmazta, illetve – a

pénzbírság esetében – kötötte önálló kereset (jövedelem) vagy vagyon meglétéhez. Ez utóbbi feltétel teljesülése – a fiatalok életkori sajátosságaiból, tankötelezettségéből adódóan – igen korlátozottan érvényesülhetett. A fiatalok elkövetőkkel szemben tehát az egyetlen generálisan alkalmazható szankció a figyelmeztetés volt.

A tulajdon elleni szabálysértések elkövetésének egyik legfőbb indoka éppen az, hogy az elkövető olyan javakat kíván jogellenesen megszerezni, amivel nem rendelkezik, illetve amelyeknek jogszerű megszerzéséhez nincs jövedelme, vagyona. Különösen jellemzővé vált ez a fiatalok esetében, ahogyan azt az alábbi statisztikai adatok is mutatják. Belátható, hogy a jelzett elkövetői körben a pénzbírság behajtása nagy bizonyossággal nem vezetne eredményre.

Az önkormányzati szabálysértési statisztika adatai alapján 2006-2010-es években a feljelentett fiatalok száma 7 022 és 10 026 között mozgott. 2006-ban 7 022 feljelentésből 1 265 esetben, 2007-ben 8 515 feljelentésből 1 440 esetben, 2008-ban 10 026 feljelentésből 1 421 esetben, 2009-ben 9 702 feljelentésből 1 519 esetben, 2010-ben 8 750 feljelentésből 1 136 esetben került sor bírság kiszabására. Kiemelést érdemel továbbá, hogy 2006 és 2010 közötti időszakban a tulajdon elleni szabálysértések a bírsággal szankcionált esetek 73,9% (2006), 67,5% (2007), 63,7% (2008), 74,7% (2009), 68,4% (2010)-át jelentették.

Megállapítható, hogy a fiatalok által elkövetett szabálysértésekből a tulajdon elleni szabálysértések száma tartósan 63% feletti, amely kedvezőtlen adatok egyértelműen olyan jogpolitikai célkitűzéseket vontak maguk után, amelyek alkalmasak a tendencia visszaszorítására. A jogalkotásnak a kormányzati büntetőpolitikába illeszkedően egyrészt a tulajdon fokozottabb védelmét kellett biztosítani, másrészt a fiatalok vonatkozásában a speciális prevenció eszközrendszere mellett a generális prevenció jogszabályi elemeit is erősíteni kellett. E jogpolitikai célkitűzések végrehajtását kezdte el a Módtv., majd a szabálysértési joganyag tekintetében a Szabs. tv. folytatta.

A szabálysértési normáknak is egyik funkciója a társadalmi rend fenntartása. Az elkövető által megsértett jogrend helyreállításának lényeges eleme, hogy a szabálysértés sértettjei számára az átélt igazságtalanság ténylegesen szankcionálva legyen. Természetes igénye a sértetteknek, hogy ügyüket megfelelően kivizsgálják és igazságot szolgáltatassanak az ügyben. Nem elégséges ehhez a kártérítés.

Ki kell emelni továbbá, hogy a Szabs. tv. módosította a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben meghatározott bűncselekményi értékhatárt. A korábbi húszezer forintról ötvenezer forintra történő emelés – az előző évek bűnügyi statisztikai adatai alapján – körülbelül hatvenezer olyan bűncselekményt érinthet, amelyek esetében a szabálysértési-bűncselekményi elhatárolás alapja a jelzett értékhatár.

A Szabs. tv. hatályba lépése óta, 2012. április 15. és 2012. december 31-e közötti időszakban elzárással is büntethető szabálysértés elkövetése miatt 3 535 fiatalokkal szemben került sor feljelentés megtételére a rendőrség részéről. Ebből az eljáró szervek 276 fő fiatalok szabálysértési őrizetbe vételét rendelték el.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságától kapott adatok alapján a fenti időszakban mindössze 24 fő fiatalok befogadására került sor szabálysértési elzárás végrehajtása érdekében. Tájékoztatásuk szerint a büntetés-végrehajtási intézetek megfelelően tudják biztosítani a fiatalok életkori sajátosságainak megfelelő elhelyezést, ezért jelzem, hogy nem értek egyet az alapvető jogok biztosának az indítvány utolsó előtti bekezdésében fogalt azon megállapításával, amely szerint az elkülönítés nem biztosítható.

A változó társadalmi-gazdasági folyamatok között az állami-kormányzati büntetőpolitika egyszerre több, egymásra kölcsönösen hatást gyakorló jelenségre reagált a jogalkotás útján, a kormányzat által választott értékrend alapján.

Az előbbieken bemutatott jogpolitikai elvek kialakításánál az Alkotmánybíróság 13/2002. (III. 20.) AB határozatában foglaltakat is figyelembe vettem.

Az Alkotmánybíróság a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatában – többek között – megállapította, hogy [...] „A Szabs. tv. mind felelősségi dogmatikájában, mind az eljárás szabályozásában büntetőjogi és büntető eljárásjogi megoldásokat alkalmaz.” [...] „Mivel a Szabs. tv. a szabálysértést kriminális cselekményként értékeli, szabályozását a „bagatell” büntetőjog irányába tolta el. Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a szabálysértés elvesztette a közigazgatás-ellenes magatartások szankcionálásában betöltött szerepét és a „bagatell büntetőjogi” jellege vált dominánssá. A szabálysértés a Szabs. tv.-nyel lényegében a trichotom büntetőjogi rendszer harmadik, legenyhébb szintjévé vált. [...] A szabálysértések és a szabálysértési eljárás kriminális jellegére tekintettel, a szabálysértési kódex rendelkezéseinek felülvizsgálata során az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában is – összhangban az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatával – az alkotmányos büntetőjog követelményeit alkalmazta. [...]

A Szabs. tv. tehát a fiatalkorúak őrizetbe vételének lehetőségére, valamint az elzárására vonatkozó szabályozást fenntartotta, azonban számos olyan jogi megoldást is bevezetett, amelyek az Sztv. szabályozási logikájában és szankciórendszerében nem jelentek meg. A Szabs. tv. alapján büntetésként szabálysértési elzárás, pénzbírság, közérdekű munka, míg intézkedésként járművezetéstől eltiltás, elkobzás, kitiltás és figyelmeztetés alkalmazható. A büntetések önállóan, egymás mellett is kiszabhatók azzal, hogy szabálysértési elzárás mellett nem szabható ki közérdekű munka, továbbá figyelmeztetés mellett csak elkobzás alkalmazható, az intézkedések egyéb esetekben önállóan, egymás vagy büntetés mellett is alkalmazhatók.

A fiatalkorúak vonatkozásában Szabs. tv. rendelkezéseit annak IV. Fejezetében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, amely alapján a szabálysértési elzárás leghosszabb tartama fiatalkorú esetén harminc nap, halmazati büntetés esetén negyvenöt nap, szemben a generális hatvan nap, illetve – halmazati büntetés esetén – kilencven nap. Emellett fiatalkorúval szemben pénzbírságot vagy helyszíni bírságot csak akkor lehet kiszabni, ha a fiatalkorú annak megfizetését vállalja, míg közérdekű munkát akkor, ha a határozat meghozatalakor betöltötte a tizenhatodik életévét, valamint vállalja annak elvégzését. Ez a rendelkezés lényegesen tágabb teret enged a fiatalkorú elkövető és a jogkövető magatartásra nevelésben érdekelt család, hozzátartozók számára, mint a korábbi törvényi megfogalmazás, amely csak akkor tette lehetővé e szankciók alkalmazását, ha a fiatalkorúnak önálló keresete (jövedelme) vagy megfelelő vagyona volt, továbbá nem volt lehetőség közérdekű munka kiszabására, illetve a pénzbírság közérdekű munkával történő megváltására sem. Megjegyzendő továbbá, hogy a Szabs. tv. 23. §-ában foglalt, a szabálysértési visszaeséshez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények a fiatalkorúakkal szemben nem alkalmazhatók.

A Szabs. tv. 73. §-a rendelkezik a szabálysértési őrizetről, amikor is kimondja, hogy szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti a rendőrség. Ez a kényszerintézkedés azonban – hasonlóan az elzárás büntetéshez – csak lehetőség a hatóságok számára, amire akkor van szükség, ha tartani lehet attól, hogy a szabálysértés elkövetésén tetten ért személy a felelősségre vonás alól ki akar bújni, vagy akár személyazonosságát sem tudja igazolni. A Szabs. tv. 134. § (4) bekezdése biztosítja,

hogy a fiatalkorú meghallgatására a törvényes képviselője jelenlétében kerülhet csak sor, ami azt is jelenti, hogy amennyiben a fiatalkorút őrizetbe veszik törvényes képviselőjét erről értesíteni kell.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján az elzárással is büntethető szabálysértést elkövető fiatalkorúval szemben eljáró bíróság mérlegelési joga széleskörű. A Szabs. tv. 134. § (1) bekezdésében meghatározott szempontok figyelembevételével a jogalkalmazói lehetőségek kellő mozgásteret biztosítanak arra, hogy olyan szankció megállapítására kerüljön sor, amely elősegíti „a fiatalkorúnak a törvények iránti tiszteletét”, egyben lehetővé teszi, hogy „helyes irányba fejlődjék és a társadalom hasznos tagjává válják”.

A fiatalkorúakra vonatkozó speciális eljárási szabályok garanciát nyújtanak arra, hogy az eljárásban a bíróság ennek lehetőségét is tisztázza. A Szabs. tv. 134. § (2) bekezdése rögzíti, hogy ha az eljárás adatai alapján a fiatalkorúval szemben előreláthatólag szabálysértési elzárás, közérdekű munka vagy pénzbírság kiszabására kerül sor, a meghallgatásától nem lehet eltekinteni. Ezzel összhangban e § (7) bekezdése a meghallgatás nélküli eljárás esetén kizárja büntetés alkalmazását. A fiatalkorú jogainak érvényesítése érdekében a Szabs. tv. a törvényes képviselőjének vagy kirendelt eseti gondnok jelenlétének kötelezettségét is előírja, egyben biztosítja számukra a jogorvoslat jogát.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt helyszíni bírságot is kiszabhat. E rendelkezésre természetesen irányadók a már ismertetett korlátozások, azonban, ha a tényállás tisztázható és a bírság megfizetését a fiatalkorú vállalja, mentesülhet az előkészítő, valamint a bírósági eljárással járó további kötelezettségek alól.

A fiatalkorúak vonatkozásában is érvényesül a Szabs. tv. 142. § (1) bekezdésben biztosított azon lehetőség, miszerint a meg nem fizetett pénzbírság vagy helyszíni bírság közérdekű munkával történő megváltása érdekében az elkövető a pénzbírság befizetésére rendelkezésre álló határidőt követő három munkanapon belül jelentkezhethet az állami foglalkoztatási szervnél.

E körben tehát nem érvényesül a Szabs. tv. 27. (5) bekezdésében foglalt korlátozás, amely szerint a fiatalkorúval szemben közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha a határozat meghozatalakor betöltötte a tizenhatodik életévét. Jelzem továbbá, hogy a közérdekű munka önálló büntetéskénti kiszabására is csak a Szabs. tv. 104. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint akkor van lehetőség, ha a meghallgatás során az eljárás alá vont személy hozzájárul a közérdekű munka kiszabásához.

A Szabs. tv. az elzárás büntetést minden tényállás esetében vagylagos büntetésként kezeli. A Szabs. tv. 21. §-ából, a büntetés kiszabás elveiből következik, hogy a büntetést és az intézkedést úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a szabálysértés súlyához. Az eljárás alá vont személy személyi körülményeit annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból megállapíthatóak. A tárgyaláson megjelent törvényes képviselőt a fiatalkorú életviszonyaira nézve minden esetben meg kell hallgatni, aki ezekre a körülményekre nézve a nyilatkozatot nem tagadhatja meg, ebből kifolyólag azok ismertté válnak és a büntetés kiszabásánál figyelembe lehet venni.

Ha bíróság joghátrányt alkalmaz, figyelembe veheti a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel lehet az elkövető személyiségére, a jogi és társadalmi normák iránti beállítottságára, továbbá családi és jövedelmi viszonyaira egyaránt. Tehát az elzárás konkrétan egyben történő alkalmazását részletes és célirányos bírói mérlegelés

eredménye követi, figyelemmel a gyermek legfőbb érdekeinek az érvényesülésére is. A bíróság eljárása során mind a fokozatosság, mind a nevelés elvére figyelemmel tud lenni. Egyszerű „csínytevés” vagy igen kis értékű, első ízben elkövetett cselekmény esetén például figyelmeztetést alkalmazhat, míg ismételt elkövetés, vagy olyan tulajdon elleni szabálysértés elkövetésénél, ahol az értékhatár megközelíti a bűncselekményi értékhatárt ott elzárás büntetést szabhat ki.

Figyelembe véve egyfelől a fiatalkorúak büntetőjogi felelősségre vonásának eszközrendszerét, másfelől pedig azt, hogy az érintett, a legsúlyosabbnak minősülő szabálysértések a kriminalitás határát súrolják, megállapítható, hogy az igazságtétel iránti igény kielégítése, valamint az elkövetéstől való visszatartás (általános prevenció), és az elkövető jogkövető magatartásra ösztönzése (speciális prevenció) olyan céloknak tekinthetők, amelyekre tekintettel a legfeljebb 30, több szabálysértés elkövetése esetén 45 nap időtartamú elzárás alkalmazásának fiatalkorúakkal szembeni lehetővé tétele, az ezáltal előidézhető jogkorlátozás arányosnak tekinthető.

Álláspontom szerint a szankciók közül az elzárással történő fenyegetettség bír a legnagyobb visszatartó erővel, amely azonban nem egyenlő az elzárás büntetés kiszabásával. A büntetés vagy intézkedés alkalmazásának célja a szabálysértéseknél is az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjen és a társadalom hasznos tagjává váljon, ezért a szabadságelvonással járó intézkedés akkor indokolt, ha a fiatalkorú nem képes betartani a társadalmi együttélés szabályait.

Azon alapelvet, amely szerint a szabadság elvonása csupán végső és a legrövidebb ideig alkalmazható eszköz legyen, a Szabs. tv. azon rendelkezése szolgálja, amely szerint csak meghatározott, kiemelt veszélyességgel bíró cselekmények esetében teszi lehetővé az elzárás büntetést. Megfelelő garanciát jelent továbbá, hogy fiatalkorúak tekintetében az elzárás mértéke speciálisan, a felnőtt korúakénál alacsonyabban került meghatározásra, valamint az elzárás büntetést csak a bíróság és kizárólag tárgyaláson szabhatja ki.

A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Egyezmény) 1. cikke értelmében az Egyezmény vonatkozásában *gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.* A Szabs. tv. szerinti fiatalkorú elkövetők tehát az Egyezmény értelmében gyermeknek minősülnek, és megilletik őket az Egyezményben foglalt jogok.

Az Egyezmény 3. cikk 1. pontja értelmében a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenképp felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban, így a jogszabályok meghozatala során is figyelemmel kell lennie arra, hogy mi szolgálja a gyermek mindenképp felett álló érdekét.

Az Egyezmény e tárgykört érintő 37. cikkének b) pontja értelmében az Egyezményben részes államok kötelesek gondoskodni arról, hogy a gyermek őrizetben tartása vagy letartóztatása, vagy vele szemben szabadságvesztés-büntetés kiszabása a törvény értelmében csak végső eszközként legyen alkalmazható a lehető legrövidebb időtartammal. E cikk c) pontja szerint pedig gondoskodni kell arról is, hogy a szabadságától megfosztott gyermekkel emberségesen és az emberi méltóságnak kijáró tisztelettel, életkorának megfelelő szükségleteinek figyelembevételével bánjanak, különösképpen el kell különíteni a szabadságától megfosztott gyermeket a felnőttektől, kivéve, ha a gyermek mindenképp felett álló érdekében ennek

ellenkezője tűnik ajánlatosabbnak, valamint – rendkívüli körülményektől eltekintve – biztosítani kell a gyermeknek az ahhoz fűződő jogát, hogy levelezés és látogatások útján kapcsolatban maradjon családjával. E jogait a fiatalkorú az elzárás végrehajtása során gyakorolhatja.

Az állam az Alaptörvény XV. és XVI. cikkében meghatározott intézményvédelmi kötelezettségének tesz eleget azzal, hogy a megfelelő visszatartó erővel bíró szankció kilátásba helyezésével, illetve alkalmazásával igyekszik a fiatalkorú számára nyilvánvalóvá tenni az általa elkövetni kívánt vagy elkövetett, a legsúlyosabb szabálysértések közé tartozó cselekmény társadalomra veszélyességét, és azt, hogy az ilyen cselekmények elkövetése az okozott hátránnyal arányban álló szankciók kiszabását vonja maga után.

Meglátásom szerint önmagában az elzárás büntetés fiatalkorúakkal szembeni alkalmazása a jelenleg hatályos jogszabályi háttérre tekintettel összhangban áll a gyermekek alapvető jogainak érvényesítésével összefüggő, az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseiből fakadó állami intézményvédelmi kötelezettségekkel, és a gyermekek jogaival összefüggésben vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítése sem kerül veszélybe e szankció alkalmazási körének ilyen módon történő kiszélesítésével. Az indítványban támadott szabályozás sem az Egyezmény, sem pedig az Alaptörvény indítványban felhívott cikkeit nem sérti.

Megállapítható tehát, hogy a pénzbírság és a helyszíni bírság megfizetésének fiatalkorú általi vállalása, ennek közérdekű munkával történő megváltásának törvényi lehetősége, illetve a 16. életévét betöltött fiatalkorúval szemben kiszabható közérdekű munka, továbbá a Szabs. tv. intézkedéseinek és alkalmazásukra vonatkozó szabályoknak [Szabs. tv. 7. § (2) bekezdés, 8. § (2) bekezdés] a rendszere a jogalkalmazó számára reális szankcionálási alternatívát jelent az elzárás alkalmazásával szemben, azonban nem minden esetben. Ha a fiatalkorú elkövető sem a pénzbírság megfizetését, sem a közérdekű munka elvégzését nem vállalja, vagy a közérdekű munkát életkorából adódóan nem vállalhatja, úgy a jogalkalmazó részére biztosítani kell, hogy a figyelmeztetésen túl, tényleges joghátrányt legyen képes alkalmazni.

2. Az Alapvető Jogok Biztosa indítványában az Alaptörvény egyes rendelkezéseire, illetve az Egyezményben foglaltakra hivatkozva kéri megállapítani a Szabs. tv. felvetett rendelkezéseinek megsemmisítését. Ilyen hivatkozások például, hogy a 18 éven aluli gyermekek jogainak és mindenek felett álló érdekének figyelembe vétele mellett kell eljárnia a jogalkotónak, valamint hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezeket a hivatkozásokat azonban az Alapvető Jogok Biztosa nem támasztja alá érvekkel

A Szabs. tv. azonban ezen jogokat biztosítja a fiatalkorú elkövetők részére akkor, amikor kimondja, hogy a büntetés kiszabásánál milyen körülményeket kell figyelembe venni, és ezek ismeretében határozza meg a büntetés nemét és mértékét. Ezen túl nyomatékos enyhítő körülményként kell figyelembe venni azt, ha az eljárás alá vont személy a sértettnek a szabálysértéssel okozott kárt a bíróság első fokú határozatának meghozataláig megtérítette.

3. Álláspontom szerint a Szabs. tv. indítványban támadott rendelkezései sem az Alaptörvény, sem az Egyezmény elveit, szellemiségét nem sértik. Az Alaptörvény és az Egyezmény rendelkezéseiből nem következik, hogy a fiatalkorút szabálysértés elkövetése miatt elzárással ne lehetne büntetni. Véleményem szerint az indítványban felhívott rendelkezések arra kötelezik a jogalkotót, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően differenciált szabályozást és megfelelő védelmet biztosítson a fiatalkorúak vonatkozásában. E differenciált szabályozásnak a Szabs. tv.

megfelel, figyelemmel a felnőtt korú elkövetőkre vonatkozó szabályozástól enyhébb szankciórendszerével, az eljárás során a törvényes képviselő jelenlétének biztosításával, a fiatalkorúakra vonatkozó büntetéskiszabási elveivel, a bírói mérlegelés biztosításával, valamint a végrehajtás során érvényesülő elkülönítéssel. Az elzárással is büntethető szabálysértések által érintett jogtárgyak (tulajdon, közrend, közbiztonság, magánélet tiszteletben tartása stb.) védelme indokoltta teszi, hogy e szabálysértések elkövetőivel szemben tényleges joghátrány kiszabására legyen lehetőség. E jogtárgyak a társadalmi együttélés olyan alapvető szabályait, értékeit védik, amelyek egy 14. életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes személy számára is nyilvánvalók.

Abban az esetben, ha a jogalkalmazó eszköztelen marad az elkövetővel szemben, a szabálysértési eljárás lefolytatása lényegében hiábavalónak tekinthető. Nem csupán az állami büntetőigény kielégítése marad el (represszió), de a megelőzés tekintetében sem mutatható fel eredmény, sem általános, sem pedig speciális szinten, márpedig az utóbbi nyilvánvalóan a fiatalkorú elkövető érdekét is szolgálná, hiszen lehetőség nyílna a jogkövető magatartás felé terelésre, megelőzve a későbbiek során esetlegesen bekövetkező, súlyosabb jogkövetkezményekkel járó jogsértések elkövetését. A szabálysértési kereteken belül megmaradó „kilengések” megfelelő eréllyel történő kezelése elengedhetetlen abban az életszakaszban, amikor az érintett már rendelkezik a súlyosabb törvényszegések elkövetéséhez szükséges testi és szellemi képességekkel, azonban a személyisége még formálható, így fennáll a helyes irányba terelés lehetősége.

Álláspontom szerint a jogkorlátozás alkotmányossági szempontból arányos és a szükséges mértéket nem lépi át, ezért – valamint a fentiekben kifejtettek alapján – a hatályos szabályozás fenntartását tartom indokoltnak.

Budapest, 2013. február „6.”

Üdvözlettel:

dr. Pintér Sándor